

Roll No. ....

Total Pages : 6

2270/M

K-47/2051

AGRO-CLIMATOLOGY

Paper-206

Semester-II

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 30

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 4½ marks each and the entire Section C consisting of 8 short answer type questions carrying 1½ marks each.

SECTION—A

1. Explain how medium range weather forecast is useful for crops. 4½

2270/M/1228/W

[P. T. O.

2. Write down a brief note on the Central Plain region of Punjab. 4½
3. How Microclimate of field is modified for better crops? 4½
4. Explain various factors affecting climate of a place. 4½

SECTION—B

5. What is Monsoon? How they are important for Indian agriculture? 4½
6. What is Greenhouse effect? Enlist various greenhouse gases. 4½
7. How climate change affects crops? 4½
8. Make neat and clean diagram of Cyclone and Anticyclone. 4½

2270/M/1228/W

2

SECTION—C

9. Write short notes on the following : $8 \times 1\frac{1}{2} = 12$

- (i) Dry Spell.
- (ii) Heat Evasion.
- (iii) Drought.
- (iv) Mulching.
- (v) Western Disturbance.
- (vi) Tropic of Cancer.
- (vii) Equinoxes.
- (viii) Clouds.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ $4\frac{1}{2}$ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ $1\frac{1}{2}$ ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਮਾਧਿਅਮ ਦਰਜਾ ਮੌਸਮ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ? $4\frac{1}{2}$
2. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਦਾਨੀ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। $4\frac{1}{2}$
3. ਖੇਤ ਦਾ ਸੂਖਮ ਜਲਵਾਯੂ ਵਧੀਆ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? $4\frac{1}{2}$
4. ਇਕ ਸਥਾਨ ਦਾ ਜਲਵਾਯੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। $4\frac{1}{2}$

ਭਾਗ—B

5. ਮੌਨਸੂਨ ਕੀ ਹੈ? ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਹਨ? 4½
6. ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਰੀਨ ਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ। 4½
7. ਜਲਵਾਯੂ ਤਬਦੀਲੀ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ? 4½
8. ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੂਫਾਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤੂਫਾਨ ਦਾ ਇਕ ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉ। 4½

ਭਾਗ—C

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ : $8 \times 1\frac{1}{2} = 12$
- (i) ਸੁੱਕਾ ਦੌਰ (Dry Spell).
- (ii) ਤਾਪ ਬਚਾਅ।
- (iii) ਸੋਕਾ।

- (iv) ਪਲਵਾਰ (Mulching)
- (v) ਪਛਮੀ ਗੜਬੜ।
- (vi) ਕਰਕ-ਰੇਖਾ ਤਪਤ-ਖੰਡੀ।
- (vii) ਸੰਪਾਤ (Equinoxes)
- (viii) ਬੱਦਲ।